



Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

Casaschool

Plaats : Pijnacker
BRIN nummer : 30KD|C1
Onderzoeksnummer : 290124
Datum onderzoek : 3 en 4 oktober 2016
Datum vaststelling : 21 november 2016

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	6
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	12
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	15
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN	16
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE	22

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

De Casaschool heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

- De school biedt inspirerend en activerend onderwijs volgens de uitgangspunten en leerlijnen van het Internationaal Montessori-onderwijs (AMI);
- De school voorziet in een breed en uitdagend leerstofaanbod;
- Er is sprake van een veilig en stimulerend schoolklimaat; het veiligheidsbeleid kan nog verder uitgewerkt worden;
- Het is van belang om de cognitieve leerresultaten goed te volgen en te analyseren omdat deze op onderdelen kwetsbaar zijn;
- Het uitgebreide leerlingvolgsysteem biedt voldoende handvatten voor het volgen van de ontwikkeling en leervorderingen en het afstemmen van het onderwijs op de leerbehoeften van de kinderen; de uitvoering van de zorg en begeleiding in de praktijk behoeft verdere monitoring en ondersteuning;
- De instructielessen zijn van ruim voldoende tot goed niveau; de taakbetrokkenheid van leerlingen is wisselend per groep;
- De kwaliteitszorg van de school voldoet; er wordt systematisch en planmatig gewerkt aan het verbeteren van het onderwijs;
- Leraren en directie geven met succes vorm en inhoud aan het internationaal Montessori-onderwijs; de grote gedrevenheid van eenieder en de professionele samenwerking binnen het team dragen hier in belangrijke mate toe bij;
- De school is erbij gebaat om zich duidelijk te verantwoorden naar ouders over de beoogde en gerealiseerde verbeteringen en resultaten. Dit om misverstanden en/of verkeerde verwachtingen te voorkomen.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Daaronder staat steeds de toelichting. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij de standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Resultaten					•

Onderwijsresultaten

De Casaschool bestaat nu ruim vijf jaar en de eerste leerlingen zijn inmiddels uitgestroomd richting vervolgonderwijs. Het gaat hierbij om een klein aantal leerlingen dat bovendien niet gedurende de gehele basisschoolperiode onderwijs genoten heeft op de Casaschool. Om die reden spreekt de inspectie nog geen oordeel uit over het niveau van de eindresultaten.

Wel is het zaak dat de school het niveau van de behaalde cognitieve leerresultaten kritisch blijft volgen en analyseren. In sommige groepen tekent zich een te hoge uitval af, met name op het gebied van spelling en begrijpend lezen.

Positief is dat de school de noodzaak hiervan zelf ook inziet en eigen ambities en streefdoelen heeft geformuleerd ten aanzien van uitstroomniveau van de leerlingen. Sinds kort verantwoordt zij zich aan de ouders over het bereikte beheersingsniveau van de leerlingen aan de hand van zogenaamde benchmarkrapporten. Daarbij beperkt men zich overigens niet tot de cognitieve leerresultaten. De brede ontwikkeling van de leerlingen staat immers hoog in het vaandel van de school.

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.1	Aanbod				•
2.2	Zicht op ontwikkeling			•	
2.3	Didactisch handelen			•	

Onderwijsproces

De school maakt het montessori-uitgangspunt van een rijke, voorbereide leeromgeving voor leerlingen volledig waar. De inrichting van de leerruimten is uitnodigend en betekenisvol en biedt leerlingen volop gelegenheid om zelfstandig leeractiviteiten uit te voeren. Het onderwijsaanbod is zeer veelzijdig en gericht op een zo breed mogelijke ontplooiing van de leerlingen. Hierbij is ook nadrukkelijk aandacht voor de sociaal emotionele, creatieve, culturele en (meta)cognitieve ontwikkeling. Bij alle activiteiten staat het aanleren van een zelfstandige, zelfverantwoordelijke leerhouding centraal. De school profileert zich nadrukkelijk met een tweetalig onderwijsaanbod. Men streeft ernaar om in elke groep een Nederlandstalige en een 'native english speaker' als leerkracht in te zetten. Ook het omgaan met (gezonde) voeding maakt onderdeel uit van het curriculum; groepjes leerlingen koken regelmatig met en voor elkaar.

De inspectie heeft samen met de directie van de school lesobservaties gedaan. Onze bevindingen kwamen nagenoeg met elkaar overeen. Met name in de onder- en bovenbouwgroepen is de rustige en taakgerichte werksfeer opvallend. Leerlingen weten precies wat er van hen verwacht wordt en zijn betrokken en geconcentreerd met hun veelal zelfgekozen werkzaamheden aan de slag. In een enkele groep laat de taakgerichtheid bij sommige leerlingen wat te wensen over.

In de bovenbouw valt op dat leerlingen in overleg met leerkrachten hun eigen leerdoelen opstellen en volgens een eigen planning hieraan werken. De leraren weten vanuit de observatiegegevens en leerlijnen van het leerlingvolgsysteem wat hen te doen staat en werken gestructureerd en doelgericht aan het instrueren en begeleiden van individuele en groepjes leerlingen. De instructies (lesjes) zijn van hoge kwaliteit waarbij leerlingen steeds gestimuleerd worden om zelf na te denken en verbanden te leggen.

De verwerking van de leerstof gebeurt op gedifferentieerde wijze waarbij sinds kort doelbewust gebruik gemaakt wordt van digitale ondersteuning (tablets). Belangrijk is om in aansluiting hierop voortdurend in het oog te houden of de leraren de juiste instructies en hoeveelheid instructietijd inzetten, afgestemd op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Hierop goed zicht en

greep houden vraagt veel van de leerkrachten. Zeker ook gezien het feit dat ze te maken hebben met de nodige niveaueverschillen binnen de groep en met een zeer gedegen maar ook arbeidsintensief leerlingvolgsysteem.

Met behulp van dit systeem kunnen leraren, de intern begeleider en de directie de vorderingen en ontwikkeling van de leerlingen goed volgen. De school hanteert daarnaast nog een ander digitaal leerlingvolgsysteem dat op zich goed zicht biedt op trends in de cognitieve leerprestaties van (groepen) leerlingen. Dit systeem wordt echter nog niet of nauwelijks benut zoals het bedoeld is, wat de vraag oproept wat de meerwaarde hiervan is voor het volgen van (zorg)leerlingen.

De zorgstructuur is degelijk en de zorg en begeleiding wordt op deskundige wijze gecoördineerd door de intern begeleider. De leraren registreren en analyseren de toets- en observatiegegevens zorgvuldig. Voor kinderen met algemene of specifieke gedrags- en/of leerproblemen is op zorgvuldige wijze extra zorg en begeleiding gepland. Dit gebeurt steeds in goed overleg met alle betrokkenen. Het effect hiervan wordt regelmatig geëvalueerd.

De inspectie wijst de school erop dat de feitelijke kwaliteit van de zorg en begeleiding staat of valt bij een goede monitoring van de uitvoering daarvan. Het is belangrijk om na te gaan of de leraren in de praktijk op de juiste wijze en vaak genoeg de benodigde begeleiding bieden aan (zorg)leerlingen. Zo wordt duidelijk welke leraren hierin extra ondersteuning behoeven.

Daarmee kan voorkomen worden dat kinderen onbedoeld te weinig profiteren van het aanbod en blijven steken in hun leerontwikkeling. Op dit onderdeel kan de school zich nog verder verbeteren.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Schoolklimaat				•
3.2	Veiligheid			•	

Schoolklimaat en Veiligheid

De school ademt een veilige, inspirerende en liefdevolle sfeer uit. Kinderen gaan met plezier naar school en voelen zich gezien en gewaardeerd. Ouders zijn zeer te spreken over het schoolklimaat en de rijke leeromgeving. Leraren voelen zich sterk verbonden met de school en het onderwijsconcept en vormen samen een hecht en gedreven team.

De samenhang in het pedagogisch klimaat stoelt op gezamenlijk gedeelde en uitgedragen kernwaarden die bij iedereen bekend zijn. Kinderen, met wie de inspectie gesproken heeft, geven aan dat er weinig gepest wordt op school. Ze vinden dat leraren hier goed op toezien en de signalen op dit gebied zeer serieus nemen. Een enkele leerling geeft aan dat leraren hierin nog wel wat strenger

zouden mogen worden. De leerlingen leren op school om problemen en conflicten zoveel mogelijk zelf op te lossen en elkaar daarbij te helpen. In de bovenbouw wordt daarbij gebruik gemaakt van een beproefde methodiek. Ouders geven, ondanks hun tevredenheid, aan dat de school zich nog verder kan versterken in de externe communicatie. Het tijdig en goed informeren van ouders over algemene zaken en de voortgang van hun kinderen is verbeterd maar blijft een belangrijk aandachtspunt. Een enkele ouder benadrukt dat de school zich goed moet blijven verantwoorden over de beoogde en bereikte leerprestaties van de kinderen.

De school kan de verworvenheden op het gebied van het pedagogisch klimaat en veiligheid nog beter verankeren door haar veiligheidsbeleid verder uit te werken (conform de aangescherpte wetgeving op dit gebied). Met name het jaarlijks bevragen van leerlingen naar hun welbevinden en beleving van veiligheid en het duiden van de resultaten daarvan zijn elementen die nog aandacht behoeven.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering			•	
4.2	Kwaliteitscultuur				•

Kwaliteitszorg en ambitie

De Casaschool is sinds haar oprichting in 2011 sterk gegroeid. Hierbij was het steeds de uitdaging voor de school om de kwantitatieve groei en de daarmee gepaard gaande organisatorische perikelen hand in hand te laten lopen met het verbeteren en borgen van de onderwijskwaliteit. Een planmatige aanpak van verbeteractiviteiten aan de hand van een PDCA-cyclus, jaarplannen en jaarverslagen, alsmede zelfevaluaties en tevredenheidsonderzoeken onder alle betrokkenen vormen de basis voor de kwaliteitszorg. Het fundament hiervan rust op de gezamenlijk geformuleerde en gedragen schoolvisie en bijbehorende ambities. Daarop bouwt de school voort in de vorm van tal van beleidsspeerpunten en verbeteracties. Daartoe behoren onder andere het beter toegankelijk maken van het leerlingvolgsysteem voor ouders, het verder uitwerken van de leerlijnen voor Engels, het nader vorm geven van het techniek- en natuuronderwijs en het ontwikkelen van een goed aanbod op metacognitief gebied voor meer begaafde leerlingen.

De school kan haar kwaliteitszorgsysteem nog sterker maken door acties die voortkomen uit tevredenheidsonderzoeken onder leerlingen, team en ouders tijdig en zichtbaar te betrekken bij de keuze voor beleidsprioriteiten.

Een ander verbeterpunt betreft het systematisch analyseren van de behaalde leerprestaties van de leerlingen als onderdeel van de evaluatiecyclus. Met name het bestuderen van trends in de resultaten op groeps- en schoolniveau kan de school helpen om eventuele lacunes in het leerstofaanbod op het spoor te komen.

Een uitgesproken sterk punt van de school is de professionele en gedreven wijze waarop alle medewerkers van de school met elkaar samenwerken om de gezamenlijke ambities waar te maken. Onder leiding van een bevoegde directie wordt hard gewerkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het team. Collegiale consultaties en visitaties, alsmede interne en externe scholing zijn vanzelfsprekende elementen van de cultuur op de school. Het vinden van voldoende gekwalificeerd en gecertificeerd personeel om de sterk groeiende school te kunnen bemensen vormt wellicht de grootste uitdaging.

Hoewel de verantwoording van de geboden kwaliteit aan ouders en derden geen deel uitmaakt van dit onderzoek wijst de inspectie de school op een mogelijk risico op dit vlak. Uit het onderzoek blijkt dat ouders om zeer diverse redenen voor de Casaschool gekozen hebben en daarom ook zeer verschillende beelden en verwachtingen hebben van wat de school te bieden heeft en zou moeten bieden. Dit vraagt van de school een zeer duidelijke lijn in waar zij voor staat en gaat. Duidelijk zijn in welke doelen, ambities en leerprestaties de school nastreeft, als ook zichtbaar maken in hoeverre de school deze ook daadwerkelijk realiseert, is cruciaal om teleurstellingen en communicatiestoornissen onder ouders te voorkomen. Hierin heeft de school nog een wereld te winnen.

2.2 Oordelen over naleving

Er is een tekortkoming geconstateerd in de naleving van wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

De inspectie heeft, na de invoering van de wet passend onderwijs gekeken of de school voldoet aan de aangepaste wettelijke voorschriften over de schoolgids, het schoolplan en het ontwikkelingsperspectief. Daarbij constateren wij dat de school hieraan niet voldoet in de schoolgids (WPO artikel 13). Het adres van het samenwerkingsverband ontbreekt. Wij hebben u verzocht dit te herstellen.

Daarnaast heeft de inspectie gekeken naar het beleid van de school inzake de vrijwillige ouderbijdrage (WPO artikel 13 lid 1 onder e).

Op basis van de informatie die de school in dit verband heeft verstrekt, heeft de inspectie op dit moment geen directe aanleiding om te veronderstellen dat sprake is van niet naleving op dit gebied.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op Casaschool.

We hebben de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie.

Hieronder geeft het bestuur zijn reactie:

In oktober 2016 heeft Casa Tweetalige Montessorischool het tweede kwaliteitsonderzoek van de schoolinspectie gehad. Dit verliep volgens een nieuw inspectiekader. Casa mocht van tevoren een zelfevaluatie indienen en tijdens het inspectiebezoek de inspecteurs een presentatie geven. De twee inspecteurs hebben zich twee dagen ondergedompeld in alle facetten van het onderwijs dat Casa biedt. Zij hebben in iedere groep geobserveerd, gesprekken met veel verschillende geledingen gevoerd en hun ervaringen steeds met het management gedeeld en aan het einde van de dag met het hele team en bestuur. Deze werkwijze werd door ons zeer gewaardeerd, met name omdat er op Casa wezenlijk anders naar onderwijs gekeken wordt dan op reguliere scholen en we vonden het enorm belangrijk dat de inspecteurs daar een goed beeld van kregen. Wij vonden dat de inspecteurs dit allemaal objectief tot zich genomen hebben en daarna een objectieve beoordeling gemaakt hebben. We waarderen dit positieve rapport en vinden dat dit recht doet aan wat de laatste vijf jaar op Casa tot stand is gekomen.

De kritische punten die de inspecteurs aangekaart hebben, nemen we serieus en als verbeterpunten op in het jaarplan van 2017. We lichten dat hier alvast toe.

Onderwijsproces

De inspecteurs gaven aan dat het erg belangrijk is dat leraren voldoende instructielessen aanbieden. Dit onderschrijven we, daarom is dit gedurende 2016 al een speerpunt voor de midden- en bovenbouw op Casa geweest. In het afgelopen jaar hebben we de overstap van de overwegend individuele instructie naar geplande instructielessen aan kleine groepjes gemaakt. De tablets die door kinderen alleen op individueel niveau gebruikt worden, dienen alleen om vaardigheden te oefenen en te toetsen, het is geen vervanging voor instructie. Wij zien instructielessen als de basis voor ontdekkend leren en het ontwikkelen van interesses. Dit zijn twee kernwaarden van het Montessori onderwijs voor het midden- en bovenbouwkind.

In 2017 zal verder aan doelen gewerkt worden om de instructielessen en effectieve instructietijd nog verder te optimaliseren. Deze trajecttaak wordt in het jaarplan 2017 opgenomen.

Zorgstructuur

De inspecteurs wezen ons erop dat de feitelijke kwaliteit van de zorg en begeleiding staat of valt bij een goede monitoring van de uitvoering daarvan. Dit beaamt Casa. Daarom is voor het schooljaar 2016/17 de IB-structuur anders opgezet. Er is nu één IB-er voor de (zorg)leerlingen en voor de begeleiding van leerkrachten ten aanzien van (zorg)leerlingen. Het uitzetten, de analyse en controle op toetsen en rapporten ligt bij een andere medewerker en het op orde houden en de monitoring van de basisondersteuning en het bieden van ondersteuning aan de begeleiders ligt bij het management.

Communicatie

Ouders geven, ondanks hun tevredenheid, aan dat de school zich kan versterken in de externe communicatie. Hierin is de afgelopen jaren al veel verbeterd. Onze communicatie naar ouders, specifiek met betrekking tot algemene zaken en de voortgang van hun kinderen zullen ook de komende jaren veel aandacht krijgen.

Veiligheidsbeleving

Volgens wetgeving zijn scholen voortaan verplicht om bij kinderen een jaarlijkse enquête volgens methodische benchmarks af te nemen over hun algemeen welbevinden. Casa vindt dat de sociale- en emotionele ontwikkeling van kinderen een essentieel onderdeel van haar Montessori onderwijs is. Begeleiders en kinderen hebben een zodanige relatie dat dagelijks naar het welbevinden van kinderen gevraagd en indien nodig gehandeld wordt. Casa zal onderzoeken welke enquête er ingezet kan worden die voldoet aan de eisen van de overheid om de veiligheidsbeleving van kinderen adequaat in kaart te brengen en die volgens ons een representatief beeld van de situatie op Casa kan geven. Het coördineren van een sociaal veiligheidsbeleid en de daarbij horende taken zijn op Casa al in beleid vastgelegd.

Kwaliteitszorg en ambitie

De inspecteurs noemen dat we ons kwaliteitszorgsysteem sterker kunnen maken, door acties die voortkomen uit tevredenheidsonderzoeken mee te nemen in onze beleidsprioriteiten. Dit jaar hebben we de veiligheidsbeleving onder ouders en kinderen bevraagd. De resultaten hiervan worden in het jaarplan 2017 meegenomen. Ook het komende jaar zullen er enquêtes uitgezet worden die geanalyseerd en meegenomen worden in beleidsplannen. Dit geldt ook voor de enquêtes die voor begeleiders uitgezet zijn.

Om behaalde leerprestaties van leerlingen systematisch te kunnen analyseren, zullen we analyses van de data uit MRX gaan gebruiken om trends in de resultaten op groeps- en schoolniveau te bestuderen en om eventuele lacunes in het leerstofaanbod op te sporen en te verbeteren.

De inspecteurs beamen evenals het management van Casa dat het vinden van voldoende gekwalificeerd en gecertificeerd personeel om de sterk groeiende school te kunnen bemensen, wellicht de grootste uitdaging van Casa is. Om deze reden herformuleren we ons beleid om het volgen van de internationale Montessori opleiding voor meer mensen mogelijk te maken.

Casa juicht het feit toe dat de tussenresultaten niet meer worden meegenomen in het beoordelingskader van de inspectie. Omdat de visie op de ontwikkeling van het kind volgens de Montessori filosofie anders is dan de reguliere zienswijze op het onderwijs, kunnen gestandaardiseerde toetsen niet de voortgang van de ontwikkeling van onze kinderen voldoende weergeven. De inspecteurs herkennen ons dilemma en adviseren dat duidelijke communicatie hierover cruciaal is om teleurstelling onder ouders te voorkomen. We vinden het uiterst noodzakelijk om transparant te zijn en hopen hierin een verbeteringslag gemaakt te hebben door het introduceren van het benchmark rapport, maar we zullen dit voortdurend volgen en zo nodig verbeteren. De communicatie naar ouders blijft een uitdaging omdat ingeslepen patronen bij ouders, gesteund door de maatschappelijke opinie dat toetsresultaten het werkelijke beeld geven van de ontwikkeling van kinderen, lastig bij te sturen zijn.

Oordelen over naleving

In de schoolgids ontbreekt het adres van het samenwerkingsverband. Dit zullen we herstellen.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingskader. Zo ook de Casaschool.

Op 3 en 4 oktober 2016 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- een presentatie door de school;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleider, leraren, ouders, MR-vertegenwoordigers en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in alle groepen. Deze observaties zijn samen met observanten van de school uitgevoerd.

Op 4 oktober 2016 is een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleider en de leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE

Hieronder staan de portretten van alle standaarden uit het concept-waarderingskader. Bij kwaliteitsonderzoeken gedifferentieerd toezicht wordt een bij de school passende selectie van deze standaarden beoordeeld.

KWALITEITSGEBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: COGNITIEVE EINDRESULTATEN

De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

STANDAARD 1.2: SOCIALE LEERRESULTATEN

De leerlingen behalen sociale leerresultaten op het niveau dat tenminste in overeenstemming is met de gestelde norm.

De school hecht belang aan het verwerven van sociale en maatschappelijke competenties. De school heeft de kenmerken van haar leerlingenpopulatie in kaart gebracht en heeft op basis hiervan ambities geformuleerd over het niveau dat elke leerling kan bereiken. De groei die de leerlingen gedurende de schoolperiode door maken toetst zij aan deze doelen. De leerlingen verlaten de school met sociale en maatschappelijke competenties, die passen bij de kenmerken van leerlingenpopulatie en de gesteld doelen. Alle leerlingen profiteren optimaal van het genoten onderwijs op deze gebieden. Daarmee kan de school aantonen dat zij op dit gebied uit haar leerlingen haalt wat er in zit.

STANDAARD 1.3 : VERVOLGSUCCES

De bestemming van de leerlingen na het verlaten van de school is bekend en voldoet tenminste aan de verwachtingen van de school.

De school beschikt over toereikende gegevens over het vervolg van de loopbaan van leerlingen die de school verlaten hebben. Het vervolgsucces voldoet tenminste aan de verwachtingen van de school. De school analyseert deze gegevens en betreft deze bij de kwaliteitsverbetering van het onderwijs.

KWALITEITSGEBIED 2: ONDERWIJSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de

inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Voor de leerlingen die structureel een onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

STANDAARD 2.5: SAMENWERKING

De school werkt nauw samen met voorafgaand en vervolgonderwijs, gemeenten en andere partners zoals ouders.

De school werkt nauw samen met ouders, voorschoolse voorzieningen, voorgaande scholen en ketenpartners door informatie over leerlingen uit te wisselen ter bestrijding van uitval en ten behoeve van leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften. Zij ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en stemt haar ouderbeleid daar op af. Voor kinderen in achterstandssituaties en/of met een ondersteuningsbehoefte werkt de school intensief samen met ouders, ketenpartners en met partners in het samenwerkingsverband.

Aan het eind van de schoolperiode en bij tussentijds vertrek van leerlingen informeert ze de ouders en de vervolgschool over de ontwikkeling van de leerlingen.

STANDAARD 2.7: TOETSING EN AFSLUITING

De toetsing en afsluiting verlopen zorgvuldig.

Alle leerlingen in groep 8 maken een eindtoets; tijdens de schoolperiode maken

ze regelmatig toetsen van het leerlingvolgsysteem. De leraren nemen de toetsen af conform de voorschriften in de handleiding. De school volgt een zorgvuldige procedure bij het bepalen van het advies voor vervolgonderwijs en spant zich in om leerlingen op het bij hen passende niveau geplaatst te krijgen. De procedure bij advisering voorziet in betrokkenheid van ouders en leerlingen en wordt regelmatig geëvalueerd en zo nodig herzien. Ouders zijn geïnformeerd over het schoolbeleid voor toetsing, vertragen en versnellen.

KWALITEITSGBIED 3: SCHOOLKLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGBIED 4: KWALITEITSZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school

open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel 'voldoende' of 'goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico's.
- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.

- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.
- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.